

a/b>0,3/0,7

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 89 144

€

\$

£

¥

ІНСТИТУТ
ЕВОЛЮЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Січень 2013

На відміну від грудня 2012 року основні показники грошово-кредитного ринку в січні демонстрували різноспрямовану динаміку, що обумовлено сезонними чинниками, рухом бюджетних коштів та жорсткою монетарною політикою НБУ. Зростання ресурсної бази відбувалося як у національній, так і в іноземній валюті, причому депозити в нацвалюті зростали на тлі зниження їхньої вартості.

Вилучення коштів відбувалося через:

- валютний канал (від'ємне сальдо інтервенцій НБУ на валютному ринку становило 296,4 млн. дол. США);
- проведення НБУ мобілізаційних операцій, загальний обсяг яких становив 15,1 млрд. грн. (сальдо було сформовано від'ємним на рівні 3 млрд. грн.). Довідково. НБУ, зважаючи на зростання ліквідності у банківській системі, відновив розміщення депозитних сертифікатів, які починаючи з червня 2012 року не використовувалися як інструмент регулювання грошово-кредитного ринку.

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків, у 2011–2012 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

- зростання коштів Уряду в нацвалюті на рахунках НБУ у 8,5 разу;

Надходження коштів відбувалося через:

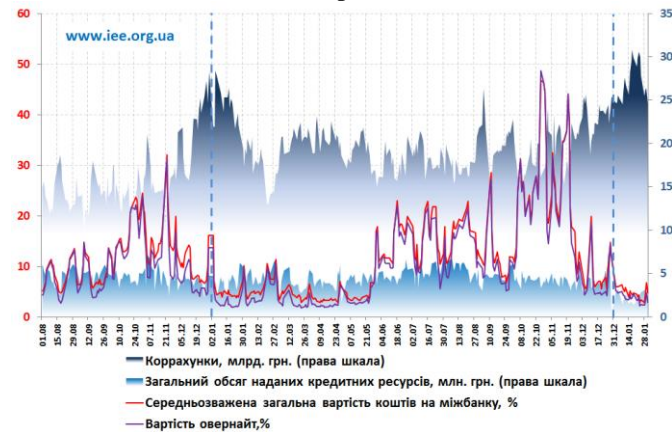
- фондовий канал (обсяг придбаних НБУ державних облігацій України (за номінальною вартістю) у січні становив 7,1 млрд. грн. Операції з продажу зі свого портфеля державних облігацій України ним не проводилися);
- кредитний канал (проведення рефінансування комерційних банків на загальну суму 3,7 млрд. грн., у тому числі кредити, надані шляхом проведення тендера на строк 90/360 днів – 174 млн. грн., позитивне сальдо за якими становило лише 39 млн. грн.).

Питома вага операцій репо у загальному обсязі рефінансування в січні підвищилася до 89% (48% у грудні 2012 року).

У компонентах монетарної бази, які характеризують її за напрямками розміщення, відбулися такі зміни:

- зростання обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ – на 0,8% до 6,4 млрд. грн.;
- зростання коррахунків на 13% до 27,9 млрд. грн., причому середній рівень коррахунків збільшився на 16,3% до 23,3 млрд. грн.;
- скорочення готівки поза банками – на 2,6% до 198 млрд. грн.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2012 рр., млн. грн., %

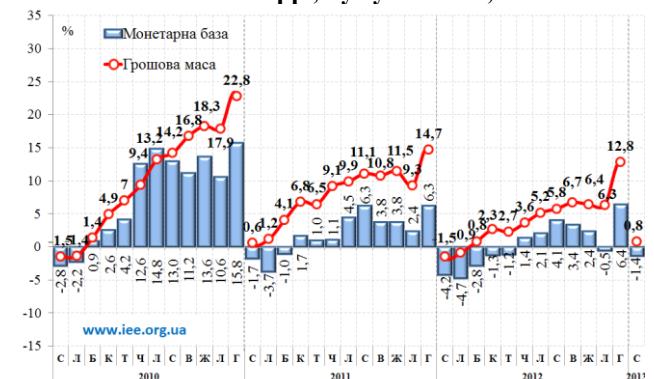
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012 р., млн. грн.

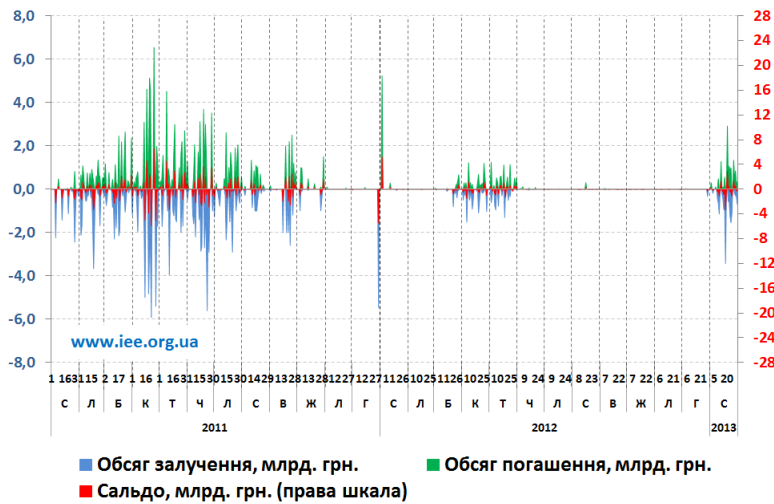
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2012 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2012 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Таким чином, **монетарна база** скоротилася на 1,4% до 251,7 млрд. грн.

Загальний рівень депозитів у січні зріс на 1,9% до 579 млрд. грн. як за рахунок збільшення обсягу **валютних вкладів** (на 1,1% до 251 млрд. грн.), так і **вкладів у нацвалюті** (на 2,6% до 328 млрд. грн.).

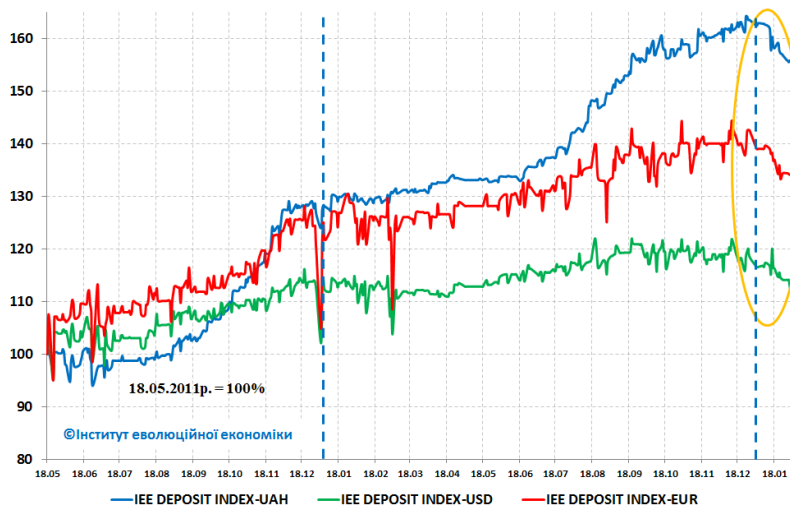
Січневий **ріст депозитів** відбувався в умовах підвищення їхньої вартості в інвалюті (середньомісячна ставка за зросла з 4,8% у грудні до 6,3% у січні) та **зниження в нацвалюті** – з 13,7% у грудні до 11,8% у січні.

Обсяг кредитів в економіку у січні зріс на 0,4% до 812,7 млрд. грн., у т.ч. наданих у **нацвалюті** – на 0,6 % до 512,7 млрд. грн., в **інвалюті** – на 0,1% до 300 млрд. грн.

Середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті знизилася з 17,6% у грудні 2012 року до 16,5% у січні ц.р., в іноземній – з 9,3% до 9%.

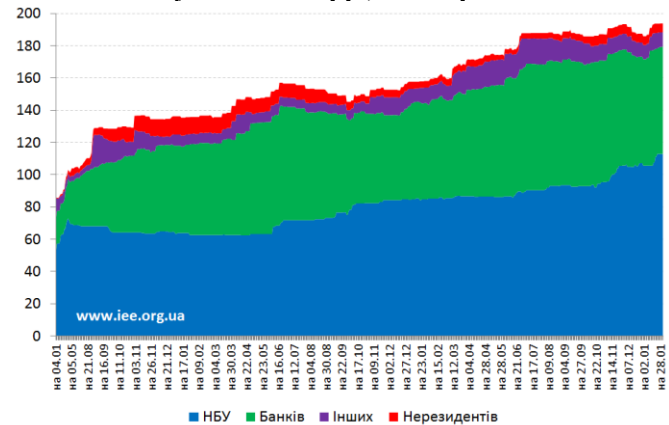
За рахунок мультиплікативного розширення грошей обсяг **грошової маси** на відміну від монетарної бази зріс на 0,8% до 779,2 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011–2012 рр., %

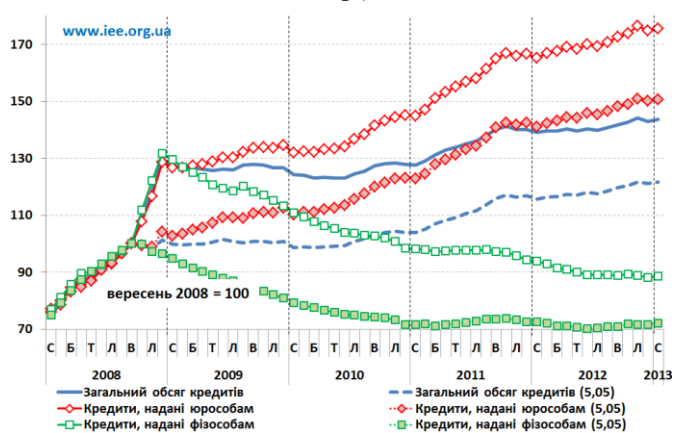
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2012 рр., млн. грн.

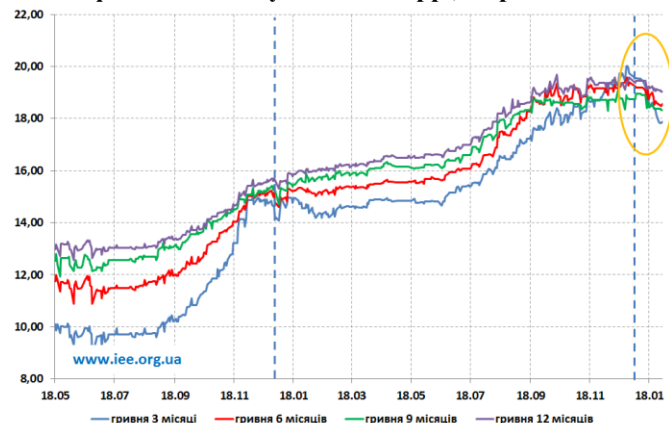
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008–2012 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011–2012 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

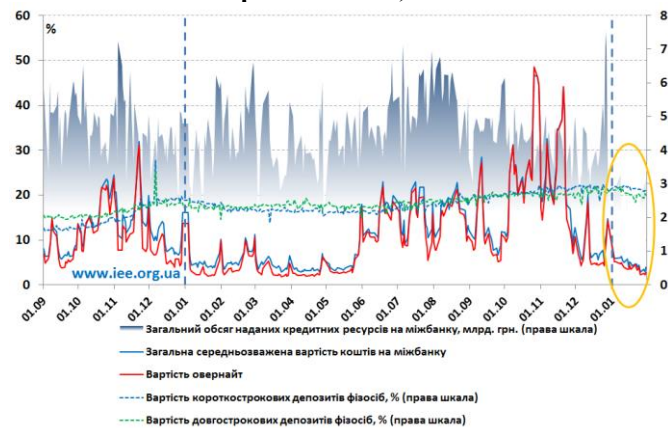
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним Банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

**Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 28.09.2012**

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↓	155,8	↓	-7,7
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↓	112,6	↓	-5,9
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	↓	134,1	↓	-8,4

* Індекси IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

**Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб, %**

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)